

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва програми)

на тему: «Обліково-аналітичне забезпечення та аудит формування фінансових
результатів підприємств на прикладі ПрАТ «ВФ Україна»

Виконавець:

студент факультету менеджменту, обліку та
інформаційних технологій
групи 61

Полтавцев Костянтин Валерійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Для прийняття ефективних управлінських рішень керівникам підприємств необхідна достовірна інформація щодо діяльності компанії, оскільки вона є основою для об'єктивної оцінки її фінансового стану та результатів за звітний період. У цьому процесі ключову роль відіграє обліково-аналітична система, яка забезпечує керівництво повною картиною фінансово-господарської діяльності. Основна мета будь-якого підприємства — досягнення позитивних фінансових результатів, що потребує надійної системи економічної безпеки. Вона повинна своєчасно виявляти ризики, контролювати ринкову ситуацію та сприяти стабільному зростанню прибутку.

Ефективне управління фінансовими показниками ґрунтується на безперервному аналізі, основою для якого є бухгалтерські облікові документи. Такий аналіз дозволяє ідентифікувати проблемні аспекти та визначити шляхи їх усунення, що є критично важливим для підтримки економічної стабільності підприємства. Дослідження в сфері економічної безпеки та обліково-аналітичного забезпечення підтверджують важливість прозорості фінансової інформації для сталого розвитку компанії в умовах сучасних економічних викликів.

Науковці підкреслюють актуальність удосконалення обліково-аналітичних систем для підвищення конкурентоспроможності підприємств. Кваліфікаційна робота спирається на сучасні концепції та гіпотези як українських, так і зарубіжних вчених, зокрема таких, як Плаксінко В.Я., Бондарь М.І., Малюга Н.М., Маренич Т.Г. [1], Задорожний З.В., Крупка Я.Д. та Назарова І.Я [8]. Окремі аспекти аудиту фінансових результатів детально висвітлені у дослідженнях С.В. Візіренка [3], Д.О. Міняйла [27], Ю.В. Шавріни, Т.Л. Слюніни [55].

Аналіз і дослідження підтверджують, що ключовою складовою успішної організації обліково-аналітичного забезпечення фінансових результатів є використання достовірної облікової інформації для оцінки як кількісних, так і якісних показників фінансової діяльності підприємства. Дослідження в сфері обліку та аудиту фінансових результатів ПрАТ «ВФ Україна» свідчать про наявність певних проблем у побудові системи обліково-аналітичного забезпечення, що потребує вдосконалення методів управління фінансовими показниками.

Неефективне управління обліково-аналітичними процесами може призвести до погіршення фінансового стану компанії та ускладнити досягнення її стратегічних цілей. Вирішення цих питань дозволить підвищити ефективність обліку фінансових результатів, удосконалити систему внутрішнього контролю та оптимізувати резерви для стабільного розвитку. Це, у свою чергу, сприятиме зростанню конкурентоспроможності підприємства та підвищенню його фінансової стійкості на ринку.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Метою є визначення теоретичних основ, методичних підходів і практичних аспектів обліково-аналітичного забезпечення та аудиту фінансових результатів на підприємстві. Дослідження спрямоване на розробку рекомендацій для вдосконалення процесів формування, аналізу та аудиту фінансових результатів на прикладі ПрАТ «ВФ Україна».

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- визначити сутність обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами та його роль в аудиті фінансових результатів;
- розглянути регулювання аудиту фінансових результатів підприємства в Україні;
- дослідити методичні підходи до аудиту фінансових результатів діяльності підприємства;
- проаналізувати та надати характеристику діяльності ПрАТ «ВФ Україна».
- провести аналітичні процедури щодо формування актуального стану фінансових результатів ПрАТ «ВФ Україна».
- провести економіко-математичне моделювання наявного стану фінансових результатів на ПрАТ «ВФ Україна».
- дослідити практичні аспекти аудиту фінансових результатів на прикладі ПрАТ «ВФ Україна».

- розглянути проблеми обліково-методологічного забезпечення управління фінансовими результатами.
- визначити можливі шляхи вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення формування фінансових результатів на підприємстві та надати відповідні рекомендації.

Ці завдання дозволяють всебічно оцінити сучасний стан обліково-аналітичної системи ПрАТ «ВФ Україна» та розробити рекомендації для підвищення її ефективності.

Об’єктом дослідження у кваліфікаційній роботі виступають процеси обліково-аналітичного забезпечення та аудиту формування фінансових результатів на прикладі діяльності ПрАТ «ВФ Україна».

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, організаційно-методичних та практичних аспектів, що стосуються обліково-аналітичного забезпечення, аудиту та управління фінансовими результатами на прикладі ПрАТ «ВФ Україна».

Методи дослідження. Дослідження ґрунтувалося на загальнонаукових та спеціалізованих методах, таких як історичний, монографічний та спостережний підходи для вивчення теоретичних аспектів, методи теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу, методи дедукції та індукції, абстрактно-логічний підхід, методи графічного, балансового та фінансового аналізу. Результати дослідження представлені у вигляді таблиць та графіків з подальшими рекомендаціями щодо вдосконалення системи обліку та аудиту.

Інформаційна база дослідження. Інформаційна база дослідження формувалася на основі законодавчих актів та нормативних документів України, що регулюють бухгалтерський облік. Додатково, використовувались результати наукових досліджень вітчизняних учених, публікації у наукових журналах, підручниках, тезах конференцій та інтернет-ресурсах, а також інформація, отримана з первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку ПрАТ «ВФ Україна», фінансової та статистичної звітності за 2020-2023 роки. Зібрані дані та використані методи дослідження дозволили провести глибокий аналіз системи обліково-аналітичного забезпечення підприємства та розробити рекомендації для підвищення її ефективності.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА** розкрито основні аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємств; висвітлено нормативно-правове регулювання аудиту фінансових результатів в Україні; проаналізовано існуючі підходи до проведення аудиту фінансових результатів підприємства, що впливає на ефективність прийняття управлінських рішень.

У другому розділі **АНАЛІЗ ОБЛІКОВОЇ БАЗИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАТ «ВФ УКРАЇНА»** надано загальну економічну характеристику та проаналізовано особливості ведення обліку фінансових результатів на досліджуваному підприємстві ПрАТ «ВФ Україна»; проведено аналіз стану фінансових результатів ПрАТ «ВФ Україна» та проведено дослідження основних фінансових показників за 2020-2023 роки; розроблено економіко-математичну модель стану фінансових результатів досліджуваного підприємства та виявлено основні показники, що впливають на рентабельність продажу ПрАТ «ВФ Україна».

У третьому розділі **НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ** досліджено практику аудиту фінансових результатів на прикладі ПрАТ «ВФ Україна»; досліджено проблематику обліково-аналітичного забезпечення формування та аудиту фінансових результатів, запропоновано можливі шляхи вдосконалення для підвищення ефективності управлінських рішень та забезпечення стабільного зростання та підвищення фінансової стійкості компанії.

ВИСНОВКИ

В процесі дослідження було встановлено, що ефективне обліково-аналітичне забезпечення є ключовим інструментом для управління фінансовими результатами підприємства. На прикладі

ПрАТ «ВФ Україна» виявлено, що систематичне використання фінансового та управлінського обліку, внутрішнього контролю та аудиту сприяє підвищенню фінансової стабільності та конкурентоспроможності компанії.

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів.

У першому розділі роботи було розглянуто теоретичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємств, досліджено нормативно-правове регулювання та існуючі підходи проведення аудиту фінансових результатів підприємства в Україні.

За результатами проведеного дослідження, розглядаючи нормативні і правові акти, наукову і періодичну літературу, облікову первину документацію та фінансову звітність досліджуваного підприємства стосовно обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів було зроблено такі висновки:

Бухгалтерський і аналітичний супровід є ключовими складовими управлінської діяльності підприємств, надаючи необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень. Його основна суть полягає в інтеграції бухгалтерських даних та аналітичних процесів, що формують інформаційну основу компанії. У сучасних умовах швидких змін в економіці ефективно об'єднання бухгалтерських даних та аналітики допомагає підприємствам краще адаптуватися до нових викликів. Подальші дослідження можуть зосередитися на вдосконаленні методик аудиту та розробці робочих документів для аудиторів. Фінансовий облік формує звітність, управлінський облік забезпечує внутрішній аналіз, а аудит гарантує достовірність даних і відповідність стандартам, що підвищує довіру до фінансової інформації.

Аудит фінансових результатів є ключовим механізмом для забезпечення прозорості та надійності фінансової звітності, що надає учасникам ринку об'єктивну інформацію про фінансовий стан компанії, її прибутковість та стійкість. Це створює основу для прийняття управлінських рішень, залучення інвестицій та фінансування. В Україні, на шляху до ринкової економіки, впровадження міжнародних стандартів аудиту є важливим для зміцнення довіри до фінансових даних українських підприємств.

Багаторівнева нормативно-правова система забезпечує єдині правила для обліку та аудиту, включаючи законодавчі акти, національні та міжнародні стандарти та внутрішні документи компанії. Підвищення кваліфікації аудиторів сприяє покращенню оцінки діяльності підприємств і забезпечує високий рівень аудиторських процедур, що є важливим для ефективного управління та стабільного розвитку бізнесу.

Аудит фінансових результатів забезпечує об'єктивність і достовірність фінансової звітності, необхідної для прийняття рішень власниками, акціонерами та кредиторами. Оскільки фінансові результати можуть піддаватися маніпуляціям, важлива незалежна перевірка. Процес аудиту включає організаційний, підготовчий, технологічний та підсумковий етапи, на яких аудитори аналізують структуру доходів і витрат, перевіряють облікові записи та проводять фінансовий аналіз для виявлення ризиків. Завершується процес складанням аудиторського висновку, що відображає реальний стан компанії. Основна мета аудиту — забезпечити об'єктивну оцінку фінансового стану, виявити можливі помилки та підвищити якість фінансової інформації для прийняття управлінських рішень.

У другому розділі роботи було проведено загальну оцінку та виконано аналіз стану фінансових результатів на підприємстві.

У кваліфікаційній роботі для дослідження діючої практики та вивчення особливостей обліку, аудиту та аналізу фінансових результатів було обране ПрАТ «ВФ Україна» - лідер на телекомунікаційному ринку України, котрий пропонує широкий спектр послуг мобільного зв'язку та інтернету. Компанія адаптується до викликів галузі через модернізацію мережі, впровадження 4G, 5G, а також інноваційних сервісів, таких як IoT та Mobile ID. На базі цього підприємства було проведено розрахунки основних економічних показників, проаналізовано фінансовий стан підприємства та ефективність використання ресурсів підприємства. Основні доходи компанії генеруються від надання послуг мобільного зв'язку. Фінансовий результат формується через порівняння доходів та витрат, ведених за національними стандартами бухгалтерського обліку. Постійні інвестиції в мережу сприяють зростанню доходів та зміцненню позицій на ринку. Завдяки

впровадженню новітніх технологій ПрАТ «ВФ Україна» забезпечує стабільне зростання та задовольняє потреби клієнтів у якісних комунікаційних послугах.

Аналіз фінансової діяльності ПрАТ «ВФ Україна» за 2021-2023 роки показує складну картину розвитку підприємства, зокрема через виклики, спричинені кризою 2022 року, яка призвела до зниження доходів та збільшення витрат. Однак у 2023 році компанія змогла покращити свої показники, адаптуючись до кризових умов. Основним джерелом доходів є чистий дохід від реалізації продукції (95% від загальних доходів), що вказує на стабільність, але потребує диверсифікації для зменшення ризиків. Витрати компанії значною мірою складаються з собівартості (49,77%) та адміністративних витрат (19,63%).

Чистий прибуток у 2022 році знизився на 2,89 млрд грн (73%), але у 2023 році зріс на 4 млрд грн (377,23%), що є результатом відновлення діяльності підприємства та ефективної оптимізації витрат. Загалом, фінансові результати ПрАТ «ВФ Україна» у 2023 році демонструють позитивну динаміку після складного 2022 року завдяки стратегічним змінам і покращенню управління витратами. Фінансова стійкість компанії характеризується високою залежністю від позикових коштів (74% активів фінансується позиками). Це збільшує фінансові ризики, хоча значна частка боргу є довгостроковою. Ліквідність на достатньому рівні, але коефіцієнт абсолютної ліквідності потребує оптимізації. Показники рентабельності зросли у 2023 році, що свідчить про покращення ефективності управління. Для подальшої стабільності компанії необхідно оптимізувати витрати, знизити залежність від позикового капіталу та диверсифікувати джерела доходів. Розроблена економічно-математична модель виявила, що на рентабельність продажу підприємства значно впливають коефіцієнт обертання запасів і коефіцієнт абсолютної ліквідності. Зокрема, зростання обертання запасів на 1% знижує рентабельність на 6,05%, тоді як збільшення ліквідності на 1% сприяє її зростанню на 2,08%. Інші фактори, як тривалість обороту кредиторської заборгованості і трудомісткість, не показали значущості.

ПрАТ «ВФ Україна» має потенціал для зростання, однак для сталого розвитку важливо покращити управління активами та витратами, а також адаптуватися до зовнішніх ризиків.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто практичні аспекти проведення аудиту фінансових результатів на прикладі ПрАТ «ВФ Україна». Аудит фінансових результатів на ПрАТ «ВФ Україна» проводиться згідно з Міжнародними стандартами аудиту та складається з кількох етапів: організаційного, підготовчого, основного та завершального, кожен з яких мав свої чітко визначені завдання. Аудиторська перевірка включала в себе дослідження точності обліку та відповідності фінансових звітів вимогам нормативно-правових актів, оцінку ризиків, аналіз облікової політики та збір необхідних аудиторських доказів. За результатами перевірки, фінансова звітність ПрАТ «ВФ Україна» відображає достовірний фінансовий стан підприємства на 31 грудня 2023 року та відповідає законодавчим та міжнародним вимогам.

У сучасних умовах динамічного економічного середовища та зростаючої конкуренції, необхідність вдосконалення облікового забезпечення аудиту та формування фінансових результатів є надзвичайно актуальною. Адаптація фінансової інформації до швидких технологічних змін і вимог управління стає критичним фактором для стабільності бізнесу. Основні аспекти, на які слід звернути увагу, включають аналіз та контроль фінансових показників, адаптацію облікових систем до вимог управління, автоматизацію облікових процесів, інтеграцію інформаційних систем, а також розвиток аналітичних інструментів.

Комплексний підхід до покращення системи обліково-аналітичного забезпечення формування та аудиту фінансових результатів дозволить забезпечити точність і надійність фінансової інформації, що, в свою чергу, сприятиме прийняттю обґрунтованих управлінських рішень та забезпечить стійке фінансове зростання підприємств. Вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення є ключовим фактором для підвищення ефективності управління фінансовими результатами.

Аналіз діяльності ПрАТ «ВФ Україна» за 2021–2023 роки свідчить про успішну оптимізацію бізнес-процесів та відновлення позитивної динаміки попри труднощі. Однак багато компаній, зокрема ПрАТ «ВФ Україна», стикаються з проблемами через застарілі підходи управління

фінансовими результатами, тому було запропоновано нові шляхи вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення формування та аудиту фінансових результатів:

1. Використання бізнес-аналітики та Big Data;
2. Автоматизація облікових процесів шляхом запровадження сучасних програмних рішень і систем автоматизації бухгалтерського обліку;
3. Інтеграція фінансового та управлінського обліку для створення єдиної інформаційної бази;
4. Впровадження гнучких методів планування та прогнозування, таких як Agile та Rolling Forecast;
5. Вдосконалення методології фінансового контролю.

Ці заходи дозволять покращити фінансові результати діяльності та зміцнити конкурентну позицію ПрАТ «ВФ Україна». Подальші дослідження можуть включати розробку нових інструментів автоматизації та вивчення впливу цифровізації на фінансове управління.

АНОТАЦІЯ

Полтавцев К. В. «Обліково-аналітичне забезпечення та аудит формування фінансових результатів підприємств на прикладі ПрАТ «ВФ Україна».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою професійного/наукового спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності».

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. Одеса, 2024.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення формування та аудиту фінансових результатів підприємств.

Проаналізовано особливості системи обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами та проведення аудиту на прикладі ПрАТ «ВФ Україна», включаючи фінансовий аналіз та економіко-математичне моделювання стану фінансових результатів.

Запропоновано шляхи вдосконалення системи обліково-аналітичного забезпечення формування та аудиту фінансових результатів на прикладі ПрАТ «ВФ Україна» для підвищення ефективності управління фінансовими показниками.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, аудит, облік, нормативно-правове регулювання, фінансові результати, економіко-математичне моделювання, фінансовий аналіз, фінансовий контроль, автоматизація, цифрова трансформація.

ANNOTATION

Poltavtsev K. «Accounting and analytical support and audit of financial results formation in enterprises on the example of PJSC «VF Ukraine»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation» for the educational program «accounting, auditing, and taxation of business activities».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. Odessa, 2024.

The work deals with the theoretical aspects of accounting and analytical support for the formation and audit of financial results of enterprises.

Author analysis the specific features of the accounting and analytical support system for managing financial results and conducting audits, on the example of PJSC "VF Ukraine," incorporating financial analysis and economic-mathematical modeling of financial results.

Author offers ways to enhance the system of accounting and analytical support and audit of financial results to improve the efficiency of financial management at PJSC "VF Ukraine."

Keywords: accounting and analytical support, audit, accounting, regulatory framework, financial results, economic-mathematical modeling, financial analysis, financial control, automation, digital transformation.